

СРПСКО-РУСКИ ОДНОСИ И ЕВРОПСКА БЕЗБЕДНОСТ

Владимир Криљанин

Термин из наслова „српско-руски“ односи је уобичајен за описивање односа два народа, односно две државе. У случају Срба и Руса, он није сасвим адекватан. Међусобна идентификација, како у свести оба народа, тако и у односу наших непријатеља према нама, много је дубља. Велики број Срба иселио се у 17. веку у Русију. Велики број Руса избегао је после Октобарске револуције у Србију. Ипак, нема ни у Русији српске националне мањине, ни у Србији руске. Природно и добровољно, Срби су у Русији постали Руси, а Руси у Србији су постали Срби. Презимена их и данас подсећају на порекло, а све остало је исто.

Ако је то тако, зашто никада нисмо живели у истој држави, или бар државној заједници? За то су се побринули наши непријатељи, а на томе раде и данас. Висок степен херојске интеракције Срба и Руса дешавао се у ратовима. У миру су покушавали, и бар делимично успевали, да нас раздвоје. Више година пишем и говорим о томе да је пред нама време спајања, да су се за то испунили многи историјски услови. Овде ћу изнети најважније аргументе за то. Али, гледајући на збивања у свету, морам да изразим наду да то спајање неће и овог пута бити у рату. У сваком случају, биће дефинитивно.

1. У Средњем веку, двоимени народ, чији су образовани људи говорили и писали истим, црквенословенским језиком, размењивао је порције хришћанске духовности, које су формирале савремени идентитет Срба и Руса, који су постали глобални носилац хришћанске вере, цивилизације и културе.

2. У 19. веку, који су обележили руско-турски, а данас слободно можемо рећи руско-британски ратови на Кавказу и на Балкану, Русија је омогућила да се Србија, потопљена у отоманском мору, поново роди као држава.

3. Поново рођеној Србији западне силе су ускратиле право на већину територија. Тек после балканских и Првог светског рата, ценом губитка више од половине одраслог мушког становништва, Србија је ослободила практично све своје историјске територије. Међутим, и Србија и Русија су овим ратом ушле у период глобалног геноцида, остваривања олигархијске диктатуре путем истребљења највећег дела човечанства. Највеће планиране и највеће досадашње жртве су Срби и Руси – носиоци истинског хришћанства.

4. У оба светска рата, а и данас, напад на Русију почиње нападом на Србију.

5. Идеолошко лево-десно цепање нација, као један од метода олигархијске диктатуре, најстрашније је, кроз грађанске ратове, погодило Русе и Србе у 20. веку.

6. Прикључењем јужних Словена – католика ослобођеној Србији, у Версају је после Првог светског рата створена Југословенска држава. Овако проширена Србија постала је подложна сталном западном утицају, због чега се није могла спојити са Русијом, а у њене државне темеље био је уграђен динамит, који су западне силе активирале два пута, 1941. и 1991, оба пута се геноцидним последицама по српски народ. Таква Југославија је била једна од

последњих земаља у Европи које су признале и успоставиле односе са Совјетском Русијом. Она је примила у своје окриље и Врангелову армију и Заграничну цркву и много простих избеглица, али је примала и британску и америчку помоћ ради поновног слања Беле армије у рат са Црвеном¹.

7. У другом светском рату, у изнутра нехомогеној и страним утицајима изложеној Југославији, после муњевитог распарчавања земље од стране сила Осовине и њихових регионалних савезника, настају два покрета отпора – комунистички и националистички, оба са везама и у Лондону и у Москви. Комунистичком се прикључује много више Срба, јер су Русијом владали комунисти. Предност овом покрету даје и Лондон, што убрзо после садејства партизанске војске Црвеној армији у ослобођењу Југославије, доводи до раскида односа између социјалистичке Југославије и социјалистичке Русије. У том периоду, најистакнутији српски комунисти и пријатељи Русије бивају истребљени у Титовим логорима, а Југословенска војска заузима значајан део прве линије фронта НАТО према СССР и Варшавском уговору – поверење којим може да се похвали мало која чланица НАТО. Сарадња СССР и Југославије се обнавља 1955, али југословенска војска, са великим делом совјетског наоружања, држи свој део НАТО фронта све до часа када тај НАТО одлучује да Југославију и њену војску разбије и уништи јер су му, после нестанка Варшавског уговора и покоравња Источне Европе, постали не само непотребни, него, због своје снаге и релативне самосталности, и потенцијално опасни.

8. Чак ни у свим овим искушењима 20. века, никада и ни у којој форми, није дошло до оружаног сукоба између Срба и Руса, што се не може рећи ни за један други европски народ. Чак ни из Србије под Хитлеровом окупацијом, ни један Србин није отишао на Источни фронт, на коме су се против Руса бориле по једна дивизија Хрвата, босанских муслимана и косовских Албанаца.

9. У периоду Титове владавине, осим утицаја НАТО (читај САД и Велике Британије) на безбедносне структуре Југославије, а упркос веома великој економској, па и културној сарадњи са Русијом, темељна препрека спајању Срба и Руса, створена је на пропагандном плану. Југославија је, готово без ограничења, била отворена за западну пропаганду, док је антисовјетизам (мимикрични облик русофобије) био један од темељаца званичне Титове пропаганде.

10. Деведесете године 20. века донеле су и Србима и Русима велике драме. Совјетски Савез је демонтиран без великих сукоба, али су последице пенетрирања западног утицаја у Русију биле геноцидне. Југославија је разбијена ратом, јер је српски народ пружио отпор сопственом распарчавању и економском покоравњу. Врхунац кризе за обе земље био је 1998-1999. Србија доживљава оружану агресију НАТО, а Русија са муком превазилази дефолт и непосредну претњу сопственог распарчавања. У исто време када је Русија тек отворила врата за сопствену консолидацију, Србија (тада још у заједничкој држави са Црном Гором), после 10 година ратова и ембарга, непоразена у рату са НАТО-ом, доживљава

¹ М. Кршљанин: Контрареволуционарна акција краљевских влада у Београду против СССР-а (1918-29), Преглед (Сарајево), Год. VIII (1956), Књ. 2, Број 10, стр. 647-656

државни удар, односно прву успешну „обојену револуцију“, уз примену „меке силе“, односно „окупацију изнутра“.

11. Прву деценију 21. века можемо назвати деценијом по Србе трагичног раскорака у односима са Русијом. Режим успостављен у Београду после пуча, вредно спроводи све оно што су англоамериканци покушавали током 90-их, али због српског отпора нису успели. Уништење војске и индустрије, потпуна западна контрола над финансијама, медијима и државном безбедношћу. Крупне политичке странке, државна и локална управа су готово потпуно корумпирани. Јачају сепаратистичке тенденције у више делова Србије. Уништен је и систем социјалне сигурности, а пољопривреда доведена до стања у којем у Србији, први пут у њеној историји почиње да се умире од глади. Према првим резултатима управо одржаног пописа становништва, у протеклих 10 година становништво Србије се смањило за 300.000, или 4%. Оно се сада смањује за 100 људи дневно – последице „транзиције“ су геноцидне, и по броју жртава много веће од свих ратова током 90-их. Све ове деструктивне промене су од стране режимске пропаганде приказиване као позитивни реформски кораци на путу ка евроатлантским (израз који се ређе употребљава) односно европским интеграцијама, као једином могућем и просперитетном цивилизацијском обрасцу данас. Овакво стање у Србији генерисало је негативну климу за развој односа са Русијом.

12. У време најдраматичнијег англоамеричког ударца на опстанак Србије – проглашења „независности Косова“ од стране наркотерористичке марионетске банде у Приштини, Русија повлачи два велика потеза од кључног значаја за опстанак Србије – супротставља се англоамеричком диктату у вези Косова и доноси одлуку о проласку гасовода „Јужни ток“ кроз Србију и куповини и модернизацији српске државне нафтне компаније (ово је једини крупан развојни пројекат у данашњој Србији). Упркос доминантном западном утицају, власти у Београду са захвалношћу прихватају ове потезе Русије, иако у њиховом спровођењу и данас има унутрашњег отпора под англоамеричким утицајем. Због негативних реакција на Западу, власти се не усуђују на било који даљи значајан корак у развоју односа са Русијом. Односи се на речима високо уважавају, због дубоке свести народа о својој историји и објективно позитивно оцењују, уз размену посета на највишем нивоу и изражено очекивање да се потпише споразум о „стратешком партнерству“². Србија је ипак, овакав споразум прво потписала са Француском, и то управо у време отпочињања агресије на Либију. У Москви се данас схвата да дијалог са садашњим режимом не може да да довољно резултата који би били у интересу Србије и Русије. Нова ситуација створена у односима са Русијом, међутим, подиже морал становништва и почиње да расте свест да је везивање за Запад погрешно и да има реалну алтернативу.

13. Избори у Русији и Србији окончаће се приближно у исто време – почетком следеће године. Претња САД, НАТО и приштинских терориста да великом војном акцијом заузму северни део покрајине Косово и Метохија, који је увек био настањен искључиво Србима и чије становништво одбија да прихвати наметање институција из Приштине, довела је Србију и власти у Београду пред нова велика искушења. Војна офанзива са драматичним

² Еремич В. : Россия и Сербия – восемь веков истории, Международная жизнь (Москва) №4 - 2011

последницама засад је избегнута само захваљујући високом моралу становништва у тој области и одлучности Русије у Савету безбедности УН, која се овога пута базира управо на директној подршци угроженом становништву северног Косова и Метохије, а не као у ранијим приликама, на подршци позицији званичног Београда. Међутим, постојећа претња и неадекватно благо реаговање власти у Београду, учиниле су да политика владе сажета у слогану „ЕУ нема алтернативу“ буде од стране огромне већине грађана потпуно одбачена. Убедљива већина грађана дели три битна спољнополитичка става: 1. потпуно противљење НАТО-у; 2. опредељеност за савезништво и стратешко ослањање на Русију; и 3. одбацивање ЕУ (овај став је постао већински тек у последњих годину-две). Засад ови битни ставови нису адекватно артикулисани на српској политичкој сцени. Они делови парламентарне опозиције који их, бар у одређеној мери заступају и нове политичке снаге из редова ванпарламентарне опозиције које их заступају у потпуности, због тоталне контроле медија и финансија од стране режима и западних тајних служби, засад не могу да добију довољан замах у свом деловању.

14. Недавно изложени, од стране Владимира Путина, концепт Евроазијске Уније³, као и први кораци на његовом остваривању, сведоче не само о даљем јачању Русије, већ и о томе да је она носилац цивилизацијског потенцијала од значаја за цео свет. Утемељење Евроазијске Уније и њени уређени односи са западноевропским земљама биће од кључног значаја за европску безбедност у осетљивом периоду системског краха англоамеричке осовине. Једино тако могу бити избегнути нови драматични потреси на европском тлу, укључујући на његовом најнестабилнијем подручју, Балкану. Овај регион, који је од свих у Европи, платио најскупу цену агресивног и безочног англоамеричког експанзионизма, може добити нову стабилност једино у евроазијском окриљу. Први природан корак свакако мора бити историјско спајање Србије и Русије. То је за обе земље пожељно, али је и могуће, и чак лако оствариво. Убрзању тог процеса је допринео и сам Запад, који је количином деструктивног понашања и злочина на тлу бивше Југославије, а посебно на Косову и Метохији, и количином неправде према Србији и Србима, практично учинио немогућим сопствену доминантну улогу у овом региону на дужи рок. Активни кораци у овом правцу, неопходни су и од стране Србије и од стране Русије. Природно је да онај ко је већи може да чини и веће кораке. Очекујемо да ће они врло брзо уследити, јер их намећу и драматична ситуација у свету, и интереси Русије и Србије, за коју је ово питање опстанка.

---

³ Путин В.: Новый интеграционный проект для Евразии — будущее, которое рождается сегодня, Известия, 3 октября 2011

